

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Calvinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

21. Quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam: intra in gaudium Domini tui.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

in bono vsu gratiæ, seu in effectu bonorum operum producendo, quia Dei donum & gratia nec tota nec sola causa est, tamen principalis, sed motus liberi arbitrij liberè cooperantis, seu propria cuiusque virtus aut dispositio alia causa huiusmodi effectus est; propterea non sequitur, quòd quum vna partialis causa intensior existat, sequatur semper effectus intensior; quia fieri potest vt altera causa remissius agat, & ideo minor sequatur effectus, vt S. Thom. loco posteriùs citato docet. Vide Molinam in Concord. gratiæ & liber. arbitrij, q. 14. art. 13. disp. 37. Calvinus interim, dum alios taxat, à sensu huius loci toto cælo aberrat, qui hæc verba hunc in modum exponit. *Deus prout quemque disposuit & naturalibus ornauit donis, ita etiã hoc vel illud iniungit, in rebus agendis exercet, prouehit ad varias functiones, materiam præclare agendi suppeditat, occasionem etiam proponit.* Nam vel tota hæc barologia eius de officiis & operibus humanis loquitur, & sic de talentis hîc distributis toto cælo errat, quum haud dubiè sint talenta gratiæ Dei ad hominum salutem destinata (vt conclusio ostendit, quæ illa gratia otiosè abutentem in tenebras exteriores amandat) vel, si de talentis gratiæ loquitur, bonus Pelagianus est; qui iuxta naturalia dona, quibus vnumquemque Deus ornauit, talenta illa gratiæ distribui docet: siue gratias gratis datas, siue gratiam gratum facientem, gratiæ nomine intelligat: quãdo vtrunque genus supernaturale est & purum Dei donum; licet alterum altero excellentius, sicut in ipsis gratiis gratum facientibus imparitas est, & gratiæ illæ gratis datæ, vt donum consilij, prudentiæ, fortitudinis, &c. rudibus, infirmis, simplicibus & naturalibus donis omnium minimè ornatis, sæpenumero à Deo conferantur, vt in ipsis maximè Apostolis manifestum fuit: quos alibi Calvinus *ignaros & gregarios homines*, imò præ nimia doctrinæ Christi obliuione *truncos ac lapides* vocat.

Caluini
absurda
interpre-
tatio.

In Ioan.
cap. 20.
ver. 21. &
in Har-
mon. ad
Luc. cap.
24. ver. 26

21. *Quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam: intra in gaudium Domini tui.*

Hæc Christi verba, bonorum operum seu boni vsus gratiæ Dei, manifestam retributionem laculenter docere ex se patet. Causa enim retributionis copiosæ & amplæ in fideli dispensatione paucorum ponit Christus. Bonorum operum cultores vocat quidem Christus *seruos bonos & fideles*, bonos, quia opera verè bona faciunt; fideles, quia fide

Bonorum
operum re-
tributio.

bona & fideliter acceptis à Deo talentis vsi sunt : sed super pauca tamen *fideles* fuisse affirmat, quia omnia quantacumque iustorum opera bona, omnis eorum patientia & tribulatio, pauca & minima sunt respectu multorum, super quæ Deus illos constituit, momentaneum & leue est respectu gaudij æterni & copiosæ mercedis in eo quam percipiunt : iuxta illud Pauli. *Non sunt condigna passionis huius temporis ad futuram gloriam qua reuelabitur in nobis.* Christus tamen hanc fidelitatem super pauca causam esse affirmat constitutionis super multa. Ait enim : *Quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam.* Quomodo ad illa pauca sequuntur ista multa, & multæ retributionis parua operatio verè causa sit, explicat eleganter his verbis Augustinus. *Si verum vis comparare, & verum iudicare, æterna requies æterno labore recte emitur. Certè tantus debuit esse. Decies centena millia annorum in labore quid valent? habent finem. Quod tibi dabo, ait Dominus, non habet finem. Qualis misericordia Dei! Non dicit tibi: Decies centena millia annorum labora. Non dicit, Vel mille annos labora. Non dicit, Quingētos. Sed, Cùm uinis, labora paucis annis. Inde iam requies erit, & finem nõ habebit. Ecco quantum pretium damus: quodammodo vnã siliquam ad accipiendos thesauros æternos.* Hæc ille. Paruus igitur & pauci temporis labor pretiũ est æterni gaudij. Sufficit nobis contra hæreticos nostri temporis illud, *Quia fidelis fuisti*, significare causam sine qua nõ, Hinc enim sequetur bona opera ad salutem esse necessaria, sicut causa materialis necessaria est ad formam suscipiendam. Sed quia fidelis labor noster, utcumque paruus ac pauci temporis, pretium est quod damus, ut hinc Augustinus loquitur, & quia aliæ Scripturæ mercedis nomine, hoc æternum gaudij dignantur, (*Merces vestra copiosa est in calis: Voca operarios, & redde illis mercedem: Vnusquisq; accipiet secundum laborem suum mercedem*) propterea causa meritoria quæ ad efficientem reducit, in his Christi verbis intelligenda est, *Quia super pauca fuisti fidelis.* Merito quippe merces respondet, non semper quantitate pari, sed vel pro operis dignitate, vel pro retribuētis largitate, aut etiam constituta lege, longè maior & excellentior. Quæ alibi latius tractata sunt.

Sed ad hanc retributionem bonis operibus respondentem quid hinc Calvinus dicit? *Ne fatigemur* (inquit) *bene agendo, pronuntiat Christus non irritum fore eorum laborem qui se fideliter in sua uocatione exercuerint.* Rursum : *Concipienda est bonis alacritas, quia se intelligunt minimè operam ludere.* Sic ad

Rom. 8.

Enarrat.
in Psalm.
93.

Matth. 3.
& 20.
1. Cor. 2.

Caluini
effugia.

